

2018. augusztusi hírek

- A 2018. június 30-án végződő **költségvetési évben tízéves csúcsra, 4,03 Mrd NZD-re ugrott Új-Zéland külkereskedelmi áruforgalmi deficitje**, ami a megelőző költségvetési évben még 3,66 Mrd NZD volt. A 12 havi import 6,02 Mrd NZD emelkedés mellett 59,55 Mrd NZD-re rúgott, az export pedig 5,65 Mrd-os növekedés mellett 55,52 Mrd NZD-t ért el. Alapvetően a kőolajtermékek, járművek és gépek, berendezések import értéke nőtt szignifikánsan, bár közben a legfőbb exportcikkek, a tejtermékek, húsok és erdészeti termékek kivitele is emelkedett.
- A romló üzleti hangulatot bagatellizáló kormányzati megnyilatkozásoknak ellentmond az **új-zélandi jegybank** augusztus 9-ei monetáris politikai jelentése, amelyben **3% alatti szintre vette vissza** a júliustól indult 2018/19-es költségvetési év **GDP növekedési előrejelzését**. Bár a jegybank szerint a növekedés 2019 közepétől ismét visszaállhat 3% fölé, a futó költségvetési év 3,3%-os gazdasági bővülésre alapozott büdcsjét egyértelműen negatív irányban befolyásolhatja a tervektől elmaradó növekedés. Egyúttal **kétéves mélypontra esett az USD-vel szemben az NZD árfolyama** annak eredményeként, hogy **a jegybank továbbra sem változtatott a 2016 novembere óta 1,75%-on álló alapkamaton**, sőt azt jelentette be, hogy ezt a szintet **legalább 2020 elejéig tartani kívánják**. A jegybank indoklása szerint az alacsony NZD árfolyam segíti az exportot egy bővülő világgazdasági helyzetben, az alacsony alapkamat pedig ösztönzi a vállalati befektetéseket, illetve a lakásépítési kedvet.
- Augusztus közepén **elfogadta a parlament a nem rezidens külföldiek lakáscélú ingatlanvásárlását korlátozó törvényt**. Az új jogszabály a főkormányzó aláírását követően hirdethető ki és léphet hatályba. Ezzel a Munkáspárt egyik fontos választási ígérete teljesül, ami reményeik szerint hozzájárul majd az utóbbi években aránytalanul magasra szökött ingatlanárak kordában tartásához. Az új törvény szerint **már felépített – akár új, akár használt – lakáscélú ingatlan tulajdonjogát csak olyan külföldi állampolgár szerezheti meg, aki tartózkodási engedéllyel rendelkezik, legalább egy éve életvitelszerűen Új-Zélandon él**, ezen belül a vásárlást megelőző egyéves időszakból legalább fél évet ténylegesen az országban töltött. Az egyetlen **nyitva maradó lehetőség** a külföldiek számára, **ha még az építés megkezdése előtti fázisban vásárolnak lakást soklakásos nagy ingatlanfejlesztési projektekből**. A kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodások alapján **Ausztrália és Szingapúr állampolgárai mentesek** a korlátozás alól. Az intézkedés várható **tényleges ármérséklő hatásáról megoszlanak a vélemények, az ingatlanpiaci szakma inkább szkeptikus**. Az országban évek óta az **eladott lakások és házak 2,5-3,0%-a** kerül olyan külföldi tulajdonba, amelyet az új törvény tiltani fog. Ez önmagában nem szignifikáns tétel, ám **az arány sokkal magasabb egyes régiókban és városrészekben**, különösen a leginkább lakáshiányos, ezáltal egyébként is legdrágább területeken. Különösen megugrott az ilyen vásárlások aránya a Munkáspárt kormányra jutását követően, és pl. az idei év első negyedében az aucklandi régióban 7% fölé (a belvárosban pedig közel 20%-ra!), a turisztikai központ Queenstown környékén pedig csaknem 10%-ra nőtt a külföldi vevők aránya.
- Az új-zélandi kormányfő a környezetvédelmi tárca társmiszterével közösen bejelentette, a következő év során fokozatosan **kivezetik a forgalomból az egyszerű használatos műanyag bevásárló szatyrokat**. A kormányzat terve hathónapos átmeneti időt javasol, de a részletekről – pl. termékkör pontos meghatározása, esetleges kivételek, végső határidő – még nyilvános konzultációt folytatnak szeptember 14-ig.

- A június 30-ával végződő pénzügyi évre **9,47 Mrd NZD árbevétel mellett 190 millió NZD veszteséget jelentett** a pénzügyi nehézségei miatt átszervezés alatt álló **Fletcher Building cégcsoport**, a várpalotai AHI Roofing Kft. tulajdonosa. Egy évvel korábban a cég még 94 millió NZD profittal zárta mérlegét. Az idei veszteség fő forrása az üzleti és igazgatási célú épületek építésére szakosodott **Building & Interiors divízió**, amely – összhangban a februárban előre jelzett számokkal – **660 millió NZD veszteséget hozott a csoportnak**. A jól teljesítő divíziók közt volt az új-zélandi lakásépítés, a beton és acél, illetve az az építőanyagok előállítása és értékesítése. Ross Taylor CEO szerint biztató, hogy nem lépték túl az év elején becsült veszteséget, és a tendenciák immár jó irányba mutatnak. A júliustól indult új pénzügyi év fő céljai között központi szerepet játszik az üzleti modell frissítése, és a nem alaptervékenység jellegű üzletágak – köztük a tetőcserép üzletág és ennek keretében az AHI Roofing Kft. – értékesítése.
- 95 millió NZD költséggel számol a **Fletcher Building építőipari cégcsoport** a tervezett átszervezésekhez kapcsolódóan. A cég mintegy 90 főt bocsájt el az új-zélandi központi adminisztráció alkalmazottai közül, és eladja a tetőcserép üzletágat, amely **a magyar AHI Roofing Kft.-nek is közvetlen tulajdonosa. Még mindig nem lehet azonban tudni, ki lesz az üzletág vevője**, és Ross Taylor CEO utóbbi hetekben tett nyilatkozatai alapján akár az is lehetséges, hogy a várakozásokkal ellentétben ez csak 2019-ben derül ki. Közben a cég az alaptervékenységi körén kívüli üzletágak leépítése mellett 15-20 millió NZD beruházással egy előregyártott paneleket előállító üzem létesítését tervezi Aucklandben, amely jövőre már termelhetne. Az előregyártott elemek használatával akár néhány napra csökkenthető egy ház építési ideje, és a Fletcher Building szeretné ezt a lehetőséget kihasználni a kormányzati lakásépítési program keretében.
- Augusztus 22-23-ai új-zélandi látogatása során **üzleti kerekasztal beszélgetésen vett részt Andrzej Duda lengyel államfő és David Parker új-zélandi kereskedelmi miniszter**. Mivel a lengyel államfőt nem kísérte üzleti delegáció, a programon lengyel partnerekkel kapcsolatban álló exportőr és importőr új-zélandi vállalatok, illetve az Új-Zélandon működő bilaterális üzleti szövetség, a Polish–New Zealand Business Association (POLANZ) képviselője vett részt. Az új-zélandi statisztikai adatok szerint a két ország között a 2017-es teljes forgalom 249,4 millió NZD volt (177,7 millió USD), ezen belül az áruforgalom 215,1 millió NZD (152,9 millió USD). Áruexportban Lengyelország 102 millió NZD pozitív szaldót mutat, míg a sokkal kisebb volumenű szolgáltatás-kereskedelemben Új-Zéland javára van 14 millió NZD aktívum.
- Az üzleti bizalmi mutatók drasztikus esésére válaszul **üzleti tanácsadó testület létrehozását** jelentette be Jacinda Ardern. A közvetlenül a miniszterelnöknek jelentő testület várhatóan **főként nagyvállalati vezetőkből** áll majd, vezetésére a többségi állami tulajdonban lévő Air New Zealand vezérigazgatóját kérte fel a kormányfő. A bejelentés **azonnali kritikát váltott ki az ellenzékéből**, egyrészt a **felkért vezető kormánytól való függése miatt**, másrészt mert meglátásuk szerint ez újabb **pótcselekvés az üzleti szférát leginkább aggasztó bizonytalanságok megszüntetése helyett**. Az üzleti világ reakciói visszafogottabbak. A KKV szektor aggodalmát fejezte ki, hogy érdekeit megfelelően figyelembe veszik-e majd, és üzleti mérettől függetlenül valóban mindenki várja az egy éve megalakult kormány gazdasági reform-bejelentésének máig sem ismert konkrét intézkedéseit.
- A következő négy évre, **2022 közepéig 6400 új szociális lakás építésének tervét** jelentette be Phil Twyford lakásügyért és városfejlesztésért felelős miniszter. A piaci árakat megfizetni nem képes alacsony jövedelmű, vagy egyéb okból hátrányos helyzetű emberek számára a kormány egy jövedelemtől függő lakbértámogatási rendszert

működtet, így maga **a lakásépítési program piaci alapokon kerül megvalósításra**. A kormányzati elektronikus közbeszerzési portálon (<http://www.gets.govt.nz/>) fogják közzétenni a programban részt venni kívánó vállalatok regisztrációjára szóló felhívást.